

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ
2021

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Έκθεση Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου παρέχει μία επισκόπηση των κυριότερων εξελίξεων αναφορικά με τα στατιστικά στοιχεία των Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (ΕΧ)¹, όπως δημοσιεύονται από το Τμήμα Στατιστικής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ). Αυτή η έκδοση της έκθεσης επικεντρώνεται στο έτος 2021.

Η ΚΤΚ καταρτίζει στατιστικά στοιχεία ΕΧ σύμφωνα με τα στατιστικά πρότυπα², όπως αναφέρονται στο εγχειρίδιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το Ισοζύγιο Πληρωμών και τη Διεθνή Επενδυτική Θέση, 6η έκδοση (BPM6) και στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών, 2010 (ESA 2010). Τα στοιχεία που καταρτίζονται με βάση τη μεθοδολογία BPM6, η οποία καλύπτει την περίοδο από το 2008³ και μετά, βασίζονται στο νέο ορισμό του κατοίκου Κύπρου, για στατιστικούς σκοπούς⁴, και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία των "οντοτήτων ειδικού σκοπού" (SPEs)⁵, που είναι εγγεγραμμένες στην Κύπρο και, εξ ορισμού, ταξινομούνται, ως κάτοικοι. Παρά ταύτα, σε μια προσπάθεια πιο αντικειμενικής παρουσίασης των στατιστικών στοιχείων των ΕΧ για την Κύπρο, έχουν ενσωματωθεί στην

παρούσα έκθεση κάποιες συμπληρωματικές στατιστικές, προσαρμοσμένες ως προς την επίδραση των SPEs, δηλαδή κατατάσσοντας τις εν λόγω οντότητες ως μη κάτοικους.

Οι ΕΧ συνιστούν ένα άμεσο τρόπο πρόσβασης στις χρηματοπιστωτικές αγορές και έτσι μπορούν να παρέχουν ρευστότητα και ευελιξία. Επιπρόσθετα, η διαπραγματευτική ικανότητα των χρεογράφων επιτρέπει στους επενδυτές να διαφοροποιούν τα χαρτοφυλάκια τους και να αποσύρουν τις επενδύσεις τους οποιαδήποτε στιγμή.

Η ανάλυση που ακολουθεί επικεντρώνεται επίσης στην περιφερειακή και τομεακή ανάλυση των ΕΧ, που γίνονται από κατοίκους στο εξωτερικό και από μη κατοίκους στην Κύπρο καθ' όλη τη διάρκεια το έτους 2021.

Τα βασικά συμπεράσματα της ανάλυσης συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Τόσο τα στοιχεία ενεργητικού (assets) όσο και τα στοιχεία του παθητικού (liabilities) αυξήθηκαν το 2021 σε σύγκριση με το 2020.
- Το 2021, ο κύριος κάτοχος των στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ ήταν οι "Λοιποί Τομείς"⁶ ενώ οι κύριοι εκδότες των

¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον ορισμό και το πεδίο εφαρμογής των στατιστικών στοιχείων για τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου, παρακαλούμε ανατρέξτε στο Παράρτημα.

² Περισσότερες πληροφορίες για την παρουσίαση και τη μεθοδολογία παρέχονται στο Παράρτημα.

³ Στα πλαίσια της Διαδικασίας Μακροοικονομικών Ανισορροπιών, αρχής γενομένης από το 2004, η ΚΤΚ υπολόγισε χρονολογικές σειρές για την περίοδο 2004-2007 με τη μεθοδολογία BPM6 για τους κύριους δείκτες εξωτερικών στατιστικών.

⁴ Παρακαλούμε όπως ανατρέξετε στο Παράρτημα για τον ορισμό του "κατοίκου Κύπρου" για στατιστικούς σκοπούς.

⁵ Παρακαλούμε όπως ανατρέξετε στο Παράρτημα για τα κριτήρια βάσει των οποίων μια οντότητα θεωρείται ως SPE.

⁶ "Λοιποί Τομείς": Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις εκτός από νομισματικά χρηματοοικονομικά ιδρύματα και την Κεντρική Τράπεζα, μη-χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις, μη-κερδοσκοπικά ιδρύματα και νοικοκυριά.

στοιχείων παθητικού των ΕΧ ήταν οι “Λοιποί Τομείς” και “Γενική Κυβέρνηση”.

- Οι κύριοι αντισυμβαλλόμενοι, αναφορικά με τις ΕΧ, για επενδυτές κατοίκους ήταν η Ρωσία, το Λουξεμβούργο, η Ιρλανδία, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και οι Ηνωμένες Πολιτείες.
- Οι αλλαγές στα αποθέματα των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους, προκλήθηκαν κυρίως από συναλλαγές.
- Το 2021, το εισόδημα για τα στοιχεία τόσο του ενεργητικού όσο και του παθητικού των ΕΧ προέκυψε κυρίως από τόκους χρεωστικών τίτλων.
- Κατατάσσοντας τις SPEs ως μη κατοίκους, τόσο τα στοιχεία ενεργητικού όσο και αυτά του παθητικού των ΕΧ μειώνονται, με αυτά του παθητικού να επηρεάζονται περισσότερο κατά το 2021.

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

1.1 Αποθέματα στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ

Όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 1, τα συνολικά αποθέματα των στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ το 2021 ανήλθαν σε €27.411,9 εκατ., καταγράφοντας έτσι αύξηση από τα €22.814,5 εκατ. το 2020. Αυτό αντικατοπτρίζεται κυρίως από την αύξηση που καταγράφεται σε μετοχικούς τίτλους και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων, καθώς και σε μικρότερο βαθμό των μακροπρόθεσμων επενδύσεων σε χρεωστικούς τίτλους από κατοίκους στο εξωτερικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Συνολικά στοιχεία ενεργητικού των ΕΧ ανά τομέα και χρηματοοικονομικό μέσο						
(€ εκατομμύρια)	2020		2021			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΕΧ	Θέσεις	Συναλλαγές	Αναπροσαρμογές λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες	Αναπροσαρμογές λόγω άλλων μεταβολών στις τιμές	Λοιπές αναπροσαρμογές στον όγκο	Θέσεις
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	22.814,5	2.628,6	786,0	917,5	265,4	27.411,9
Συνολικά στοιχεία ενεργητικού ανά τομέα						
Κεντρική Τράπεζα	3.914,6	-436,2	1,9	-125,4	1,4	3.356,2
ΝΧΙ	C	C	90,0	C	C	C
Γενική Κυβέρνηση	0,0	C	0,0	C	C	C
Λοιποί τομείς	C	1.894,8	694,1	1.134,6	229,8	C
Συνολικά στοιχεία ενεργητικού ανά χρηματοοικονομικό μέσο						
Μετοχικοί τίτλοι και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων	9.564,1	1.909,4	448,1	1.274,8	161,7	13.358,1
Χρεωστικοί Τίτλοι	13.250,3	719,2	337,9	-357,3	103,7	14.053,8

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Η πλειονότητα των στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ κρατείται από επενδυτές κατοίκους στην κατηγορία “Λοιποί τομείς”.

Το κύριο συστατικό των στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ είναι οι χρεωστικοί τίτλοι, παρόλο που, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1, τα μερίδια των μετοχικών τίτλων και των μετοχών/μεριδίων επενδυτικών ταμείων κατέχουν επίσης σημαντικό μερίδιο στα στοιχεία ενεργητικού των ΕΧ. Αυτό δείχνει ότι οι προτιμήσεις των κατοίκων επενδυτών κλίνουν ελάχιστα προς τους χρεωστικούς τίτλους. Συγκεκριμένα:

- Οι χρεωστικοί τίτλοι στοιχείων ενεργητικού ανήλθαν στα €14.053,8 εκατ. το 2021, αντιπροσωπεύοντας το 51% των συνολικών περιουσιακών στοιχείων του χαρτοφυλακίου σε σύγκριση με 58% το 2020, και
- Οι μετοχικοί τίτλοι και οι μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων ανήλθαν στα €13.358,1 εκατ. σε στοιχεία ενεργητικού το 2021, αντιπροσωπεύοντας έτσι το 49% του συνολικού χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων, σε σύγκριση με ένα ποσοστό της τάξης του 42% το 2020.

Όσον αφορά τις διακρατήσεις χρεωστικών τίτλων, η συντριπτική τους πλειοψηφία έχει μακροπρόθεσμη λήξη (98% το 2021) με τους κύριους κατόχους να είναι τα Νομισματικά Χρηματοοικονομικά Ιδρύματα (ΝΧΙ) και οι “Λοιποί Τομείς”. Συγκεκριμένα, το 2021, οι μακροπρόθεσμοι τίτλοι που κατείχαν τα ΝΧΙ σημείωσαν αύξηση κατά €1.238,1 εκατ., και

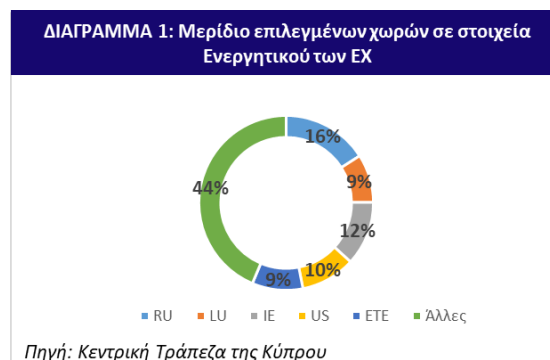
ομοίως οι επενδύσεις από την κατηγορία “Λοιποί τομείς” αυξήθηκαν κατά €213,0 εκατ.

Η σχετικά υψηλή αύξηση των μετοχικών τίτλων και των μετοχών/μεριδίων επενδυτικών ταμείων το 2021, οφειλόταν στην αύξηση που κατέγραψε η κατοχή αυτών των τίτλων από την κατηγορία “Λοιποί τομείς” (€3.791,0 εκατ.). Συγκεκριμένα, αυτό αποδίδεται στην κατοχή εισηγμένων μετοχών από τις κατηγορίες “Άλλοι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί” και “Θυγατρικοί Χρηματοοικονομικοί οργανισμοί”⁷.

Το **Διάγραμμα 1** απεικονίζει το μερίδιο επιλεγμένων χωρών σε στοιχεία ενεργητικού των ΕΧ το 2021. Σύμφωνα με το διάγραμμα, οι κυριότεροι επενδυτικοί προορισμοί σε σχέση με τα στοιχεία ενεργητικού των ΕΧ για το έτος 2021, είναι η Ρωσία, το Λουξεμβούργο, η Ιρλανδία, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) και οι Ηνωμένες Πολιτείες που αποτελούν το 56% περίπου των συνολικών θέσεων. Ο αριθμός των χωρών για το υπόλοιπο 44% είναι μεγάλος και αποτελείται από 128 χώρες.

Μια πιο προσεκτική ματιά στα στοιχεία των κυριότερων επενδυτικών προορισμών δείχνει ότι για την Ρωσία και τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής οι εισηγμένοι μετοχικοί τίτλοι αποτελούν την πλειοψηφία στο χαρτοφυλάκιο, για το Λουξεμβούργο η πλειοψηφία των στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ αφορά μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων, για την ΕΤΕ οι χρεωστικοί τίτλοι κυριαρχούν στα περιουσιακά στοιχεία των ΕΧ, ενώ για την Ιρλανδία, τόσο οι χρεωστικοί τίτλοι όσο και οι μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων

αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

Ο κύριος αντισυμβαλλόμενος τομέας στον οποίο οι κάτοικοι επενδυτές επένδυσαν το 2021, όπως φαίνεται στο **Διάγραμμα 2**, ήταν η κατηγορία “Λοιποί τομείς”. Πιο συγκεκριμένα, οι κάτοικοι επενδυτές προτίμησαν τις υποκατηγορίες “μη χρηματοοικονομικοί οργανισμοί” που αναλογούν στο 28% των συνολικών στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ το 2021 ακολουθούμενο από την κατηγορία “Επενδυτικά ταμεία” με 20% των συνολικών στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ.

1.2 Ροές στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ

Οι ροές ΕΧ εξετάζονται με βάση τον κάτοικο θεσμικό τομέα και τα χρηματοοικονομικά μέσα. Το μεγαλύτερο μέρος της μεταβολής των στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ καθ’ όλη τη διάρκεια του 2021 οφειλόταν στις συναλλαγές

⁷ Ο υποτομέας «Θυγατρικοί Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί» περιλαμβάνει το σύνολο των χρηματοοικονομικών εταιρειών και των εταιρειών που δεν ασχολούνται με τη χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση ούτε με την παροχή επικουρικών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των οποίων το μεγαλύτερο μέρος είτε των

στοιχείων του ενεργητικού ή του παθητικού δεν αποτελεί αντικείμενο συναλλαγής στις ανοικτές αγορές. (π.χ. εταιρείες χαρτοφυλακίου (holding companies), εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης (trusts), άλλοι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί ειδικού σκοπού).

με ένα μικρότερο κομμάτι να αποδίδεται στις αναπροσαρμογές λόγω άλλων μεταβολών στις τιμές (Πίνακας 1).

Οι κύριοι τομείς που συμβάλλουν στις αλλαγές των στοιχείων ενεργητικού κατά τη διάρκεια του έτους ήταν οι “Λοιποί τομείς” με θετικές ροές που ανήλθαν στα €3.953,3 εκατ. (Πίνακας 1), και ο τομέας των ΝΧΙ από τον οποίο επίσης προέκυψαν θετικές ροές. Όσον αφορά τις ροές των “Λοιπών τομέων”, η αύξηση οφειλόταν κυρίως στις συναλλαγές μετοχικών τίτλων και μετοχών επενδυτικών κεφαλαίων. Αντίθετα, η αύξηση των ροών του τομέα των ΝΧΙ οφειλόταν κυρίως στις συναλλαγές σε μακροπρόθεσμους χρεωστικούς τίτλους της τάξης των €1.187,7 εκατ.. Όσον αφορά τις αναπροσαρμογές λόγω άλλων μεταβολών στις τιμές, αυτές καταδεικνύονται ως επί το πλείστον στους μετοχικούς τίτλους, καθώς τέτοια χρηματοοικονομικά μέσα είναι πιο επιρρεπή σε διακυμάνσεις τιμών από ότι οι χρεωστικοί τίτλοι.

1.3 Εισόδημα στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ

Το 2021, το εισπρακτέο εισόδημα των στοιχείων ενεργητικού (πίστωση) προήλθε σχεδόν ομοίως από τους τόκους επί χρεωστικών τίτλων και από τα μερίσματα από μετοχές και μετοχές επενδυτικών κεφαλαίων (Πίνακας 2).

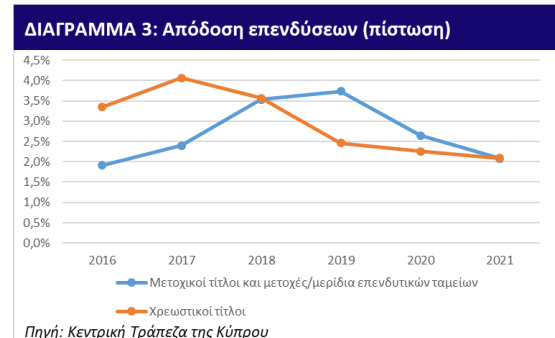
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Συνολικό εισπρακτέο εισόδημα των ΕΧ ανά χρηματοοικονομικό μέσο και τομέα		
(€ εκατομμύρια)	2020	2021
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	551,4	571,2
Εισπρακτέο εισόδημα των ΕΧ ανά χρηματοοικονομικό μέσο		
Μετοχικοί τίτλοι και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων	252,9	277,5
Χρεωστικοί τίτλοι	298,5	293,7
Εισπρακτέο εισόδημα των ΕΧ ανά τομέα		
Κεντρική Τράπεζα	50,3	39,5
ΝΧΙ	59,1	68,7
Λοιποί τομείς	441,9	463,0

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Το συνολικό εισόδημα το 2021 ανήλθε σε €571,2 εκατ., αυξημένο σε σχέση με τα €551,4 εκατ. κατά το 2020. Συγκεκριμένα:

- Το συνολικό εισπρακτέο εισόδημα από χρεωστικούς τίτλους ανήλθε στα €293,7 εκατ. το 2021, ελαφρά μειωμένο από τα €298,5 εκατ. το 2020, παρά την αύξηση των αποθεμάτων των χρεωστικών τίτλων. Αυτό συμβαδίζει με την πτωτική τάση των επιτοκίων στην παγκόσμια οικονομία, η οποία επικρατούσε κατά την περίοδο που εξετάζεται και είχε σαν αποτέλεσμα χαμηλότερα τοκομερίδια και τόκους εισπρακτέους επί ομολόγων που εκδίδονται στο εξωτερικό.
- Το εισόδημα από μετοχικούς τίτλους ανήλθε στα €277,5 εκατ. το 2021, καταγράφοντας έτσι ελαφρά αύξηση από τα €252,9 εκατ. το 2020 σαν αποτέλεσμα της αύξησης του εισοδήματος από επενδύσεις σε Ρωσικές εισηγμένες μετοχές. Αυτό συνάδει με τη αύξηση των αποθεμάτων της ίδιας κατηγορίας.

Το εισπρακτέο εισόδημα των στοιχείων ενεργητικού προήλθε κυρίως από τους “Λοιπούς τομείς”, τόσο το 2021 όσο και το 2020 (Πίνακας 2).

Η απόδοση των επενδύσεων των στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ παρουσιάζεται στο **Διάγραμμα 3**. Η απόδοση των επενδύσεων σε χρεωστικούς τίτλους ήταν 2,1% το 2021, σε σχέση με το αυξημένο ποσοστό του 2,3% που καταγράφηκε το 2020.

Οι υψηλότερες αποδόσεις σε χρεωστικούς τίτλους καταγράφηκαν από τίτλους που κρατούνταν από τις “Θυγατρικές Χρηματοοικονομικές Εταιρείες” και την κατηγορία “Άλλοι Χρηματοοικονομικοί

Οργανισμοί” στην Ιρλανδία, την Ολλανδία, και τη Ρωσία.

Η απόδοση των επενδύσεων σε μετοχικούς τίτλους και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων ήταν 2,1% το 2021 καταγράφοντας μείωση από το 2020, χρονιά κατά την οποία η απόδοση ήταν 2,6%. Το μεγαλύτερο ποσοστό απόδοσης το 2021 οφειλόταν κυρίως στην κατοχή τίτλων ρωσικών εισηγμένων μετοχών από τους “Λοιπούς Χρηματοοικονομικούς Οργανισμού”.

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

2.1 Αποθέματα στοιχείων παθητικού των ΕΧ

Όπως απεικονίζεται στον Πίνακα 3, τα συνολικά αποθέματα των στοιχείων παθητικού των ΕΧ το 2021 ανήλθαν σε €34.499,2 εκατ., καταγράφοντας αύξηση από τα €30.396,5 εκατ. το 2020. Η αύξηση αντανακλά ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον από μη κατοίκους για επένδυση κυρίως σε μακροπρόθεσμους χρεωστικούς τίτλους που εκδόθηκαν από Κύπριους κατοίκους και σε μικρότερο βαθμό σε μετοχικούς τίτλους και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων.

Η πλειονότητα των στοιχείων παθητικού των ΕΧ εκδόθηκε από κατοίκους επενδυτές των “Λοιπών τομέων” για το 2021 και το 2020, αν και τα στοιχεία παθητικού των ΕΧ του τομέα “Γενική Κυβέρνηση” αποτελούν επίσης ένα μεγάλο μέρος των συνολικών θέσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Συνολικά στοιχεία Παθητικού των ΕΧ ανά τομέα και χρηματοοικονομικό μέσο						
(€ εκατομμύρια)	2020		2021			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΧ	Θέσεις	Συναλλαγές	Αναπροσαρμογές λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες	Αναπροσαρμογές λόγω άλλων μεταβολών στις τιμές	Λοιπές αναπροσαρμογές στον όγκο	Θέσεις
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	30.396,5	3.483,6	463,3	-77,8	233,6	34.499,2
Συνολικά στοιχεία παθητικού ανά τομέα						
Κεντρική Τράπεζα	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ΝΧΙ	C	-1,0	C	C	C	2,6
Γενική Κυβέρνηση	C	844,4	0,0	-569,9	C	60,0
Λοιποί τομείς	C	2.640,3	C	C	C	171,0
Συνολικά στοιχεία παθητικού ανά χρηματοοικονομικό μέσο						
Μετοχικοί τίτλοι και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων	10.921,8	1.120,5	103,9	492,0	14,4	12.652,6
Χρεωστικοί τίτλοι	19.474,7	2.363,2	359,5	-569,9	219,2	21.846,6

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Το κυριότερο συστατικό των στοιχείων παθητικού των ΕΧ ήταν οι χρεωστικοί τίτλοι και

όπως φαίνεται στον Πίνακα 3, οι μετοχικοί τίτλοι και οι μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων καταλαμβάνουν επίσης ένα σημαντικό μέρος των συνολικών στοιχείων παθητικού των ΕΧ. Συγκεκριμένα:

- Οι χρεωστικοί τίτλοι που κρατούνταν από μη κατοίκους ανήλθαν στα €21.846,6 εκατ. το 2021 και στα €19.474,7 εκατ. το 2020, αντιπροσωπεύοντας το 63% και το 64% του συνολικού χαρτοφυλακίου του παθητικού κατά το 2021 και το 2020 αντίστοιχα, και
- Οι μετοχικοί τίτλοι και οι μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων ανήλθαν συνολικά στα €12.652,6 εκατ. και στα €10.921,8 εκατ. το 2021 και το 2020 αντίστοιχα, αντιπροσωπεύοντας έτσι το 37% και το 36% του συνολικού χαρτοφυλακίου του παθητικού.

Οι χρεωστικοί τίτλοι εκδίδονται κατά κύριο λόγο από τους “Θυγατρικούς Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς” και τη “Γενική Κυβέρνηση”. Τα αντίστοιχα ποσά ισούνται με €8.433,2 εκατ..

Οι εξελίξεις στη «Γενική Κυβέρνηση» κατά το 2021, αφορούν επιπρόσθετη έκδοση μεσοπρόθεσμου ευρώ-ομολόγου (EMTN) με μηδενικό τοκομερίδιο εν μέρει με σκοπό την αναχρηματοδότηση υπάρχοντος χρέους που φέρει υψηλό επιτόκιο.

2.2 Ροές στοιχείων παθητικού των ΕΧ

Όπως απεικονίζεται στον Πίνακα 3, η αύξηση του παθητικού των ΕΧ στο απόθεμα του 2021 αποδίδεται κυρίως σε συναλλαγές.

Η αύξηση του παθητικού των ΕΧ το 2021 κατά €3.483,6 εκατ. οφείλεται κυρίως σε συναλλαγές. Ειδικότερα, οι συναλλαγές επηρεάστηκαν κυρίως από:

- τις συνολικές συναλλαγές των στοιχείων παθητικού των ΕΧ που εκδόθηκαν από την κατηγορία “Λοιποί τομείς”, και αφορούν κυρίως

την κατηγορία των μακροπρόθεσμων χρεωστικών τίτλων,

- β) τις συναλλαγές σε χρεωστικούς τίτλους που εκδόθηκαν από την “Γενική Κυβέρνηση”.

2.3 Εισόδημα στοιχείων παθητικού των ΕΧ

Το πληρωτέο εισόδημα των στοιχείων παθητικού (χρέωση) προήλθε κυρίως από τόκους επί χρεωστικών τίτλων κατά τη διάρκεια του 2021 και του 2020 (Πίνακας 4).

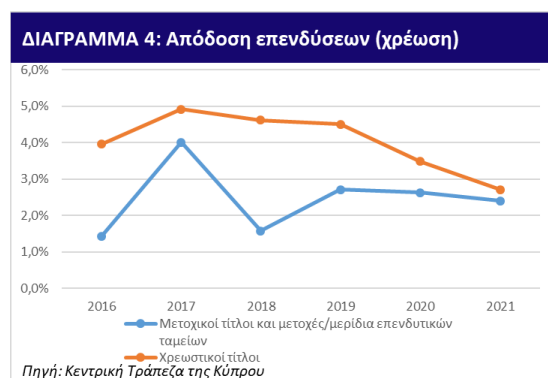
Το συνολικό πληρωτέο εισόδημα ανήλθε στα €895,0 εκατ. το 2021, το οποίο είναι σχετικά μειωμένο από τα €965,2 εκατ. το 2020 (Πίνακας 4).

- Όσον αφορά το πληρωτέο εισόδημα των χρεωστικών τίτλων, αυτό κατήλθε στα €591,8 εκατ. το 2021, σε σύγκριση με €678,6 εκατ. το 2020. Αυτή η περιορισμένη μείωση δεικνύει τη χαμηλότερη απόδοση των ξένων επενδύσεων σε χρεωστικούς τίτλους που εκδόθηκαν από τον τομέα των “Θυγατρικών Χρηματοοικονομικών Οργανισμών”.
- Το 2021, το πληρωτέο εισόδημα από μετοχικούς τίτλους και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων ανήλθε στα €303,2 εκατ. σε σύγκριση με €286,6 εκατ. το 2020. Η αύξηση από το 2020 οφείλεται κυρίως στην υψηλότερη απόδοση των επενδύσεων των μη κατοίκων σε μετοχικούς τίτλους που εκδόθηκαν από “επενδυτικά ταμεία”.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Συνολικό πληρωτέο εισόδημα των ΕΧ ανά χρηματοοικονομικό μέσο και τομέα (€ εκατομμύρια)		
	2020	2021
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	965,2	895,0
Πληρωτέο εισόδημα των ΕΧ ανά χρηματοοικονομικό μέσο		
Μετοχικοί τίτλοι και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων	286,6	303,2
Χρεωστικοί τίτλοι	678,6	591,8
Πληρωτέο εισόδημα των ΕΧ ανά τομέα		
ΝΧΙ	0,2	0,0
Γενική Κυβέρνηση	253,2	262,7
Λοιποί τομείς	711,8	632,3

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 4, το πληρωτέο εισόδημα στοιχείων παθητικού των ΕΧ προέρχεται κυρίως από εκδόσεις τίτλων από κατοίκους των “Λοιπών τομέων” και συγκεκριμένα τους “Θυγατρικούς Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς”.

Η απόδοση επενδύσεων των στοιχείων παθητικού των ΕΧ παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 4. Η απόδοση των επενδύσεων των χρεωστικών τίτλων των στοιχείων παθητικού ήταν 2,7% το 2021, σε σύγκριση με το αυξημένο ποσοστό του 3,5% το 2020. Αυτό οφειλόταν στη αύξηση των αποθεμάτων που προήλθε από έκδοση EMTN, το οποίο φέρει μηδενικό επιτόκιο, και σε χρεωστικούς τίτλους που εκδόθηκαν από τον τομέα των “Θυγατρικών Χρηματοοικονομικών Οργανισμών” τα οποία παρέχουν χαμηλό ποσοστό απόδοσης.

Όσον αφορά τους χρεωστικούς τίτλους, η υψηλότερη απόδοση το 2021 προήλθε από τους μακροπρόθεσμους χρεωστικούς τίτλους που εκδόθηκαν από τους “Λοιπούς τομείς”, και ήταν 4,1%, σε σύγκριση με το 7,2% το 2020.

Η απόδοση της επένδυσης των μετοχικών τίτλων και μετοχών επενδυτικών ταμείων των στοιχείων παθητικού ήταν 2,4% το 2021 και 2,6% το 2020, ποσοστό ελαφρά μειωμένο από το 2,7% που καταγράφηκε το 2019.

3. ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ SPEs ΣΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΧ

Οι SPEs θεωρούνται κάτοικοι της χώρας στην οποία εγγράφονται/εγκαθιδρύονται, για στατιστικούς σκοπούς, μολονότι οι συναλλαγές και τα αποθέματα επενδύσεων μπορούν, στην ολότητα τους, να είναι “διασυνοριακά”. Διαδραμάτισαν και συνεχίζουν να διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο στις χρηματοοικονομικές αγορές. Όμως, ο αριθμός τους και η πολυπλοκότητα της δομής τους αυξήθηκαν σημαντικά τα τελευταία χρόνια, συμβάλλοντας στην αλλοίωση των κυριότερων μακροοικονομικών στατιστικών.

Η Κύπρος φιλοξενεί ένα μεγάλο αριθμό SPEs των οποίων το ενεργητικό και το παθητικό επηρεάζει, μεταξύ άλλων, σημαντικά τις στατιστικές ΕΧ της χώρας, αν και η αλληλεπίδραση με την εγχώρια οικονομία είναι περιορισμένη. Η πλειονότητα των SPEs που κατέχουν χρηματοοικονομικά μέσα ΕΧ χρησιμοποιούνται ως οχήματα χρηματοδότησης για να διοχετεύουν κεφάλαια εντός ενός παγκόσμιου ομίλου εκ μέρους μιας μη κατοίκου μητρικής επιχείρησης. Η ανάλυση που ακολουθεί ταξινομεί τις SPEs ως μη κατοίκους έτσι ώστε να απομακρυνθεί η επίδραση που έχουν στις στατιστικές των ΕΧ. Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι οι SPEs ανήκουν στην κατηγορία “Λοιποί τομείς” και έτσι μόνο αυτός ο τομέας επηρεάζεται.

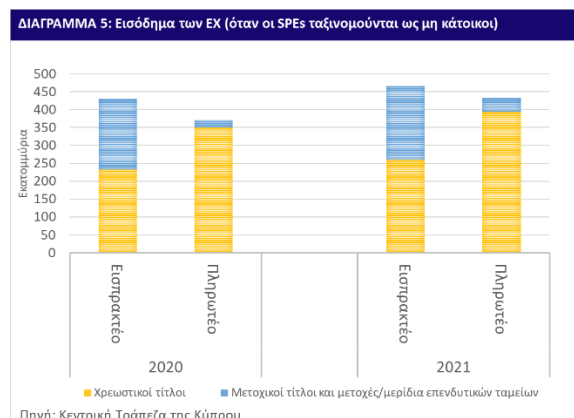
Όταν οι SPEs ταξινομούνται ως μη κάτοικοι, τα συνολικά στοιχεία ενεργητικού των ΕΧ, μειώνονται περίπου κατά 10% το 2021 και 11% το 2020 συγκρινόμενα με τα στοιχεία που ταξινομούν τις SPEs ως κατοίκους. Η υψηλότερη επίδραση εντοπίζεται στους μετοχικούς τίτλους και στις μετοχές/μερίδια

επενδυτικών ταμείων, που μειώνονται στα €11.091,1 εκατ. το 2021 (Πίνακας 5) σε σύγκριση με €13.358,1 εκατ. όταν οι SPEs ταξινομούνται ως κάτοικοι (Πίνακας 1).

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Αποθέματα των ΕΧ (όταν οι SPEs ταξινομούνται ως μη κάτοικοι)		
(€ εκατομμύρια)	2020	2021
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	20.518,1	24.464,3
Ανά χρηματοοικονομικό μέσο		
Μετοχικοί τίτλοι και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων	8.122,6	11.091,1
Χρεωστικοί τίτλοι	12.395,5	13.373,2
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	16.060,3	20.932,0
Ανά χρηματοοικονομικό μέσο		
Μετοχικοί τίτλοι και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων	2.896,4	4.255,9
Χρεωστικοί τίτλοι	13.163,9	16.676,1

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Τα συνολικά στοιχεία παθητικού των ΕΧ επηρεάζονται στο μεγαλύτερο βαθμό από τις SPEs. Συγκεκριμένα, όταν οι SPEs ταξινομούνται ως μη κάτοικοι, αυτά πέφτουν στα €20.932,0 εκατ. το 2021 (Πίνακας 5) εν αντιθέσει με τα συνολικά στοιχεία παθητικού της τάξης των €34.499,2 εκατ. όταν οι SPEs ταξινομούνται ως κάτοικοι (Πίνακας 3). Για τα έτη 2021 και 2020 η επίδραση των SPEs διαφαίνεται κυρίως στην κατηγορία των μετοχικών τίτλων και μετοχών/μεριδίων επενδυτικών ταμείων με μια μείωση κατά 66% και 73%, αντίστοιχα.

Όσον αφορά το εισόδημα, η μεγαλύτερη επίδραση όταν οι SPEs ταξινομούνται ως μη κάτοικοι παρατηρείται στο πληρωτέο εισόδημα, και συγκεκριμένα, στους

μακροπρόθεσμους χρεωστικούς τίτλους. Αυτό συνάδει με το γεγονός ότι τα αποθέματα στοιχείων παθητικού των ΕΧ μειώνονται πιο πολύ όταν οι SPEs ταξινομούνται ως μη κάτοικοι. Το 2021, ταξινομώντας τις SPEs ως μη κατοίκους, το συνολικό πληρωτέο εισόδημα μειώθηκε στα €430,8 εκατ. και το εισόδημα από τους χρεωστικούς τίτλους μειώθηκε στα €393,3 εκατ. (Πίνακας 5) που συνιστούν το 66% του συνολικού πληρωτέου τόκου αυτού του χρηματοοικονομικού μέσου όταν οι SPEs ταξινομούνται ως κάτοικοι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ**

Σύμφωνα με τον ορισμό του ΔΝΤ, οι ΕΧ ορίζονται ως διασυνοριακές θέσεις και συναλλαγές σε χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, εκτός από αυτούς που περιέχονται στις άμεσες επενδύσεις ή τα συναλλαγματικά διαθέσιμα. Οι κινητές αξίες/τίτλοι είναι διαπραγματεύσιμα εργαλεία/μέσα, των οποίων η νόμιμη ιδιοκτησία μπορεί εύκολα να μεταφερθεί από την μια μονάδα στην άλλη με παράδοση ή έγκριση. Περιλαμβάνουν μετοχές (μετοχικούς τίτλους) και ομόλογα, γραμμάτια και μέσα της χρηματαγοράς όπως γραμμάτια δημοσίου (χρεωστικοί τίτλοι). Ωστόσο, εισηγμένα χρηματοοικονομικά μέσα όπως τα μακροπρόθεσμα δικαιώματα (warrants), τις συμφωνίες ανταλλαγής (swaps), τα προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), και τα προαιρετικά συμβόλαια (options), που θεωρούνται χρεόγραφα, κατατάσσονται ως χρηματοοικονομικά παράγωγα (financial derivatives).

Η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με ποσοστό λιγότερο από 10% κατατάσσεται επίσης ως ΕΧ. Αντίθετα κατατάσσεται ως άμεση επένδυση, με εξαίρεση τις μετοχές σε επενδυτικά ταμεία, που κατατάσσονται ως ΕΧ ανεξάρτητα από το ποσοστό συμμετοχής.

Οι μετοχές και οι χρεωστικοί τίτλοι παρουσιάζονται ξεχωριστά, έχοντας τους μετοχικούς τίτλους να αποτελούνται από εισηγμένες, μη εισηγμένες μετοχές και μετοχές/μερίδια επενδυτικών ταμείων, και τους χρεωστικούς τίτλους να υποδιαιρούνται σε βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους χρεωστικούς τίτλους.

- Οι μετοχικοί τίτλοι είναι χρηματοοικονομικά μέσα σε μορφή μετοχών που αντιπροσωπεύουν τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο μιας εταιρείας και αναγνωρίζουν αξιώσεις του

κατόχου στην υπολειμματική αξία μέσω της πληρωμής μερισμάτων ως μερίδιο των κερδών.

- Οι μακροπρόθεσμοι χρεωστικοί τίτλοι είναι μέσα/εργαλεία χρέους που εκδίδονται κυρίως με αρχική λήξη πέραν του ενός έτους και δίνουν στον κάτοχο το άνευ όρων δικαίωμα σε σταθερό χρηματικό εισόδημα ή σε συμβατικά μεταβλητό εισόδημα χρημάτων μαζί με ένα άνευ όρων δικαίωμα σε ένα σταθερό ποσό ως αποπληρωμή του κεφαλαίου σε συγκεκριμένες ημερομηνίες.
- Οι βραχυπρόθεσμοι χρεωστικοί τίτλοι είναι τίτλοι με αρχική λήξη ενός έτους ή λιγότερη και δίνουν το άνευ όρων δικαίωμα στον κάτοχο να λάβει το κεφάλαιο στη λήξη.

ΠΗΓΕΣ

Τα Κυπριακά δεδομένα των ΕΧ καταρτίζονται χρησιμοποιώντας διάφορες πηγές όπως πιο κάτω:

- Την Έρευνα Στατιστικών Στοιχείων για τις διακρατήσεις τίτλων (SHS) που διενεργείται από την ΚΤΚ σε μηνιαία βάση.
- Πληροφόρηση από τις αντισυμβαλλόμενες χώρες (mirror data) που αφορά τις επενδύσεις κατοίκων νοικοκυριών στο εξωτερικό.
- Στατιστικά στοιχεία εκδόσεων κινητών αξιών και την Κεντρική Βάση Δεδομένων κινητών αξιών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
- Την Έρευνα για τις Εξωτερικές Χρηματοοικονομικές Στατιστικές που διενεργείται από την ΚΤΚ σε τριμηνιαία βάση. Η προαναφερθείσα έρευνα συλλέγει πληροφόρηση για όλους τους τύπους επενδύσεων και όχι μόνο για την κατηγορία των ΕΧ, δίνοντας τη δυνατότητα συλλογής ολοκληρωμένων στοιχείων για κάθε εταιρεία αναφοράς.
- Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις οντοτήτων κατοίκων.

- Μηνιαία στοιχεία ισολογισμού τραπεζών (BSI).
- Στοιχεία των επενδύσεων των Τραπεζών από το Τμήμα Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων της ΚΤΚ.
- Υπουργείο Οικονομικών/ Γραφείο Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους για στοιχεία που αφορούν την έκδοση χρεωστικών τίτλων της Γενικής Κυβέρνησης.
- Έρευνα Επενδυτικών Ταμείων που διενεργείται από την ΚΤΚ.
- Στοιχεία από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου που αφορούν τη διακράτηση εισηγμένων μετοχικών τίτλων άλλων τομέων από μη κατοίκους.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΧ

Με βάση τους πιο πάνω ορισμούς που περιεγράφηκαν, οι ΕΧ μπορούν να διαχωριστούν σε:

- (α) Στοιχεία ενεργητικού των ΕΧ που εκπροσωπούν επενδύσεις σε τίτλους που εκδίδονται από μη κατοίκους, και
- (β) Στοιχεία Παθητικού των ΕΧ που εκπροσωπούν επενδύσεις σε τίτλους που εκδίδονται από κατοίκους.

Σύμφωνα με τους ορισμούς και το πεδίο εφαρμογής του ισοζυγίου πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση μιας χώρας, δημιουργήθηκαν δύο είδη χρονοσειρών των μεταβλητών των συναλλαγών των ΕΧ: αποθέματα και ροές.

Τα αποθέματα αναφέρονται στα υπόλοιπα των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των ΕΧ σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Συνθέτουν ένα μέρος από τη Διεθνή Επενδυτική Θέση μιας χώρας, εκπροσωπώντας το συνολικό ποσό των στοιχείων ενεργητικού των ΕΧ που ανήκουν στους κατοίκους και το

συνολικό ποσό των στοιχείων Παθητικού των ΕΧ που ανήκουν σε μη κατοίκους.

Οι ροές των ΕΧ αποτελούνται από τις συναλλαγές που διενεργούνται κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Οι επενδυτικές θέσεις των ΕΧ αντικατοπτρίζουν τη συσσώρευση συναλλαγών σε συνδυασμό με αναπροσαρμογές λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, άλλων μεταβολών στις τιμές (ανατίμηση), και λοιπές αναπροσαρμογές(ανακατατάξεις, διαγραφές).

Οι ροές των ΕΧ περιέχουν επίσης εισόδημα από ΕΧ. Το πιστωτικό εισόδημα αποτελείται από δηλωμένα μερίσματα και τόκους εισπρακτέους από επενδύσεις στο εξωτερικό όπως επίσης και επανεπενδυθέντα κέρδη ξένων επενδυτικών ταμείων που αναλογούν σε κατοίκους επενδυτές. Το χρεωστικό εισόδημα αποτελείται από μερίσματα πληρωτέα και έξοδα για τόκους από οντότητες κατοίκους προς μη κατοίκους επενδυτές και επίσης, επανεπενδυθέντα κέρδη κατοίκων επενδυτικών ταμείων που αναλογούν σε μη κατοίκους επενδυτές.

Οι ροές καταγράφονται στο λογαριασμό χρηματοοικονομικών συναλλαγών, απεικονίζοντας τις εισροές και εκροές κεφαλαίων σε σχέση με χρηματοοικονομικές συναλλαγές μεταξύ κατοίκων και μη κατοίκων μιας οικονομίας. Το εισόδημα καταγράφεται στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών. Οι μεταβολές σε κάθε κατηγορία ερμηνεύονται από τις ακόλουθες αρχές:

Ροές των ΕΧ:

- Τα πρόσημα που χρησιμοποιούνται στις ροές είναι συνεπή με αυτά που χρησιμοποιούνται στα αποθέματα, δηλαδή το θετικό πρόσημο

αντιπροσωπεύει μια αύξηση και το αρνητικό πρόσημο δεικνύει μια μείωση στο ενεργητικό ή στο παθητικό.

Εισπρακτέο εισόδημα των ΕΧ:

- Το θετικό πρόσημο αναφέρεται σε μια αύξηση στο εισπρακτέο εισόδημα των ΕΧ από κατοίκους από επενδύσεις σε οντότητες μη κατοίκους που πηγάζει από μερίσματα και/ή τόκους εισπρακτέους, επανεπενδυθέντα κέρδη επενδυτικών ταμείων που αναλογούν σε κατοίκους.
- Το αρνητικό πρόσημο αναφέρεται σε διανεμηθείσες απώλειες (losses) από επενδυτικά ταμεία μη κατοίκους που αναλογούν σε κατοίκους επενδυτές.

Πληρωτέο εισόδημα των ΕΧ:

- Το θετικό πρόσημο επεξηγεί μια αύξηση στο πληρωτέο εισόδημα των ΕΧ στους μη κατοίκους επενδυτές όπως για παράδειγμα μερίσματα και πληρωτέοι τόκοι όπως επίσης και σε επανεπενδυθέντα κέρδη επενδυτικών ταμείων.
- Το αρνητικό πρόσημο επεξηγεί πραγματοποιηθείσες ζημιές από επενδυτικά ταμεία κατοίκους που αναλογούν σε μη κατοίκους κατόχους.

Ορισμός της έννοιας του "κατοίκου Κύπρου" για Στατιστικούς Σκοπούς:

Ο όρος "κάτοικος" έχει την έννοια που του αποδίδεται από την Οδηγία: Ορισμός της Έννοιας του "κάτοικος Κύπρου" για Στατιστικούς Σκοπούς του 2008.

Σε αυτή την Οδηγία:

- Μια **νομική οντότητα** είναι κάτοικος στην οικονομική επικράτεια σύμφωνα με τη νομοθεσία της οποίας η εν λόγω οντότητα έχει νομική υπόσταση ή είναι εγγεγραμμένη. Αυτό ισχύει και για νομικά πρόσωπα με μικρή ή καθόλου φυσική

παρουσία, π.χ. επενδυτικά ταμεία (διαφορετικά από τους διαχειριστές τους), τις εταιρείες-οχήματα τιτλοποίησης και ορισμένες οντότητες ειδικού σκοπού (SPEs). Εάν η οικονομική οντότητα είναι μη εταιρικού χαρακτήρα, θεωρείται ότι είναι κάτοικος της χώρας της οποίας το νομικό σύστημα διέπει τη δημιουργία και τη συνέχιση της ύπαρξής της.

- Ένα **φυσικό πρόσωπο** είναι κάτοικος της χώρας στην οποία έχει επίκεντρο κυρίαρχου οικονομικού ενδιαφέροντος. Το επίκεντρο κυρίαρχου οικονομικού ενδιαφέροντος υφίσταται όταν μια μονάδα ενασχολείται και προτίθεται να συνεχίσει να ενασχολείται, είτε επ' αόριστόν είτε σε πεπερασμένο αλλά μακρύ χρονικό διάστημα, με οικονομικές δραστηριότητες και συναλλαγές σημαντικής κλίμακας σε ή από μία τοποθεσία, κατοικία, τόπο παραγωγής ή σε άλλους χώρους εντός της επικράτειας.
- Για πρακτικούς λόγους, η πραγματική κατοικία ή η πρόθεση για κατοικία για ένα ή περισσότερα έτη χρησιμοποιείται ως κριτήριο καθορισμού της κατοικίας των φυσικών προσώπων. Ωστόσο, τα ακόλουθα είναι **παραδείγματα οριακών περιπτώσεων** για τον καθορισμό της κατοικίας:
 - Οι σπουδαστές που μεταβαίνουν στο εξωτερικό για να σπουδάσουν με πλήρη φοίτηση γενικά συνεχίζουν να είναι κάτοικοι στην επικράτεια στην οποία κατοικούσαν πριν τη μετάβασή τους για σπουδές στο εξωτερικό. Αυτού του είδους η μεταχείριση υιοθετείται ακόμη και αν η διάρκεια σπουδών τους υπερβεί το ένα έτος.
 - Οι ασθενείς που μεταβαίνουν στο εξωτερικό για ιατρική περίθαλψη διατηρούν το επίκεντρο κυρίαρχου οικονομικού ενδιαφέροντος τους

στην επικράτεια στην οποία διέμεναν πριν λάβουν τη θεραπεία, ακόμη και αν η θεραπεία διαρκεί ένα έτος ή περισσότερο.

- Τα πληρώματα πλοίων, αεροσκαφών, εξεδρών άντλησης πετρελαίου, διαστημικών σταθμών ή άλλου παρόμοιου εξοπλισμού που λειτουργούν εκτός της επικράτειας ή σε πολλές επικράτειες αντιμετωπίζονται ως κάτοικοι της χώρας καταγωγής τους.
- Εθνικοί διπλωμάτες, ειρηνευτές και άλλοι στρατιωτικοί, καθώς και άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι που απασχολούνται στο εξωτερικό σε κυβερνητικούς θύλακες, καθώς και μέλη των νοικοκυριών τους, θεωρούνται κάτοικοι του οικονομικού εδάφους της υπηρεσιακής κυβέρνησης.
- Το προσωπικό διεθνών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των διπλωματών και του στρατιωτικού προσωπικού, είναι κάτοικοι της επικράτειας της κύριας κατοικίας τους.
- Οι εργαζόμενοι στα σύνορα, οι εποχιακοί εργαζόμενοι και άλλοι εργαζόμενοι που εργάζονται για περίοδο μικρότερη του ενός έτους και που διασχίζουν τα σύνορα για μια σύντομη περίοδο για να εργαστούν θεωρούνται κάτοικοι της οικονομικής επικράτειας στην οποία διατηρούν μια κατοικία που

χρησιμοποιούν τα μέλη του νοικοκυριού ως κύρια κατοικία τους.

Ορισμός για τον καταρτισμό των Οντοτήτων Ειδικού Σκοπού (SPEs)

Σύμφωνα με την "Τελική Έκθεση της ειδικής ομάδας εργασίας για τις Οντότητες Ειδικού Σκοπού"⁸, μια οντότητα θεωρείται SPE εάν πληροί τα κριτήρια που αναφέρονται πιο κάτω:

- Είναι κάτοικος σε μια οικονομία, δηλαδή είναι επίσημα εγγεγραμμένη ή/και εγκαθιδρυμένη νομική οντότητα αναγνωρισμένη ως θεσμική μονάδα, με:
 - καθόλου ή λίγους εργοδοτούμενους με μέγιστο όριο τον αριθμό τρία⁹,
 - καθόλου ή περιορισμένη φυσική παρουσία και
 - καθόλου ή ελάχιστη φυσική παραγωγή στην οικονομία που τη φιλοξενεί.
- Ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από μη κατοίκους.
- Δημιουργείται με σκοπό την απόκτηση συγκεκριμένων πλεονεκτημάτων που παρέχονται από την χώρα εγκαθίδρυσής της με στόχο:
 - την πρόσβαση του/των ιδιοκτήτη/ιδιοκτητών σε κεφαλαιαγορές ή εξελιγμένες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, και/ή
 - την απομόνωση του/των ιδιοκτήτη/ιδιοκτητών από τους οικονομικούς κινδύνους, και/ή
 - τη μείωση της κανονιστικής και φορολογικής επιβάρυνσης, και/ή
 - τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητάς των συναλλαγών και του/των ιδιοκτήτη/ιδιοκτητών της.

⁸ Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Στατιστικής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

⁹ Παρόλο που η Ειδική Ομάδα Εργασίας για τις SPEs, αποφάσισε να ορίσει το αριθμητικό όριο για τον αριθμό των εργαζομένων "έως και πέντε", αυτό το ανώτατο όριο

δεν είναι αντιπροσωπευτικό στην περίπτωση της Κύπρου, καθώς δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια για ελάχιστη απασχόληση στην κυπριακή νομοθεσία. Έτσι, το κατώτατο όριο για το εν λόγω κριτήριο ορίζεται στους τρεις υπαλλήλους.

- Συναλλάσσεται σχεδόν εξολοκλήρου με μη κατοίκους και ένα μεγάλο μέρος του χρηματοοικονομικού τους ισολογισμού συνήθως αποτελείται από διασυνοριακές απαιτήσεις και υποχρεώσεις.